

The Gleaner

Vol 17 (1981)

Χρονικά

eranistes eranistes

doi: [10.12681/er.323](https://doi.org/10.12681/er.323)

To cite this article:

eranistes, eranistes. (1981). Χρονικά: Λουκία Δρούλια, Το Α΄ Διεθνές Συμπόσιο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών. *The Gleaner*, 17, 284–285. <https://doi.org/10.12681/er.323>

ΧΡΟΝΙΚΑ

Τὸ Α' Διεθνὲς Συμπόσιο τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν

Στὰ πλαίσια τοῦ ἑορτασμοῦ γιὰ τὴν ἐπέτειο τῶν εἴκοσι ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἰδρυσὴ του, τὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν ὀργάνωσε στὸ Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἐρευνῶν τὸ Α' Διεθνὲς Συμπόσιό του μὲ θέμα: «Τὸ βιβλίον στὶς προβιομηχανικὲς κοινωνίες».

Τὸ βιβλίον, λοιπόν, τὸ ἔντυπο βιβλίον, ὅπως διαμορφώθηκε μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς τυπογραφίας. Δημιούργημα πνευματικὸ καὶ κύριος φορέας ἰδεῶν ποὺ ἐπέδρασε σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρώπινης δραστηριότητος, ἀποτελέσει, συνάμα, ἀπὸ τὴν ἀρχή, ἀγαθὸ ἐμπορεύσιμο, ὑποκείμενο ἄμεσα στοὺς νόμους τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀνταλλαγῆς. Μὲ τὴν διπλή του αὐτὴ λειτουργία, μὲ τὶς πολλαπλὲς ἐπιπτώσεις του στὴν πολιτισμικὴ ἀλλὰ καὶ τὴν οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, στάθηκε ἕνας ἀποφασιστικὸς παράγοντας στὸν εὐρύτερο καὶ βαθύτερο μετασχηματισμὸ τῆς κοινωνίας καὶ στὴν διαμόρφωση, κάθε φορὰ, τῶν συλλογικῶν νοοτροπιῶν. Χρονικὸς προσδιορισμὸς: ἡ προβιομηχανικὴ κοινωνία, ἔτσι ὅπως ἔχει ὀρίσκει γιὰ κάθε εὐρύτερη περιοχὴ, γιὰ κάθε χώρα ξεχωριστά. Φυσικὰ οὔτε οἱ ἀπαρχὲς τῆς τυπογραφίας ταυτίζονται παντοῦ, οὔτε καὶ τὸ τέλος τῆς προβιομηχανικῆς περιόδου συμπίπτει ταυτόχρονα σὲ ὅλες τὶς κοινωνίες. Ἔτσι, ἡ χρονικὴ αὐτὴ πλαισίωση πρόσφερε τὴ δυνατότητα σὲ ὅλους τοὺς συνέδρους νὰ κινηθοῦν ἐλεύθερα, ἀνάλογα μὲ τὸ ἀντικείμενο ποὺ ἤθελαν νὰ παρουσιάσουν, χωρὶς οἱ διαφορετικὲς συνθήκες ποὺ ἐπικρατήσαν σὲ κάθε τόπο νὰ τοὺς περιορίζουν χρονικά.

Τὰ προβλήματα, ἄλλωστε, ὅσο καὶ ἡ μέθοδος γιὰ τὴν διερεύνησίν τους εἶναι κοινὰ γιὰ ὅλους. Στὸ Συμπόσιο τοῦ ΚΝΕ, χωρὶς νὰ καλυφθοῦν ὅλες οἱ ὀψεις τῆς ἱστορίας τοῦ βιβλίου, ἐπισημάνθηκαν ὀρισμένες βασικὲς πλευρὲς καὶ συζητήθηκαν ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν σήμερον τοὺς μελετητὲς τοῦ βιβλίου. Οἱ ἀνακοινώσεις στράφηκαν κυρίως γύρω ἀπὸ πέντε θέματα, α) τὸ ἔντυπο ὡς ἄμεσος διάδοχος τοῦ χειρογράφου, β) ἡ ἐπίδραση τοῦ ἐντύπου στὶς συλλογικὲς νοοτροπίες, γ) ἡ διάδοσίν του καὶ οἱ μηχανισμοὶ γιὰ τὴν διακίνησίν του, δ) ἡ ὑποδοχὴ του ἀπὸ τὸ συλλογικὸ σῶμα

και ε) η σημερινή κατάσταση των έρευνών γύρω από τη μελέτη του βιβλίου και οι περαιτέρω ανάγκες που υπαγορεύουν την πορεία της έρευνας. "Όλες οι όμιλίες και οι ανακοινώσεις, καθώς και η συζήτηση με θέμα, «Το βιβλίο τεκμήριο και μάρτυρας της εποχής του;», με την οποία έκλεισε το Συμπόσιο θα περιληφθούν στα Πρακτικά που δεν θ' αργήσουν να κυκλοφορήσουν, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε ευρύτερο κύκλο μελετητών να ενημερωθούν για τις εργασίες του Συμποσίου.

Στόχος του Κέντρου Νεοελληνικών Έρευνών δεν ήταν να προσθέσει άλλο ένα συνέδριο στα τόσα που οργανώνονται τακτικά στον τόπο μας, με αντικείμενο τη μελέτη και προβολή είτε μιās καθορισμένης περιοχής, είτε ενός ιστορικού γεγονότος. 'Επιδίωξή του ήταν, μέσα από ένα ειδικότερο θέμα, ένα φαινόμενο της ελληνικής πραγματικότητας, που έχει το αντίστοιχο ή ανάλόγό του στον διεθνή χώρο, να προσεγγίσει και να συνδέσει οργανικά τη νεοελληνική επιστήμη με την ξένη, τους Έλληνες επιστήμονες με τους ξένους σε πεδία κοινών ενδιαφερόντων που δεν αφορούν αποκλειστικά στα ελληνικά πράγματα. Και πρέπει να σημειωθεί, ότι δεν είναι τόσο το συγκεκριμένο αντικείμενο που αποτελεί το καθοριστικό σημείο επαφής, όσο η κοινή προβληματική γύρω από το εξεταζόμενο θέμα, η μεθοδολογία και η εφαρμογή της.

"Αν, στην περίπτωση εδώ, επιλέχθηκε η ιστορία του έντύπου, είναι γιατί η μελέτη της στάθηκε από παλαιά μία από τις πρώτες ένασχολήσεις του ΚΝΕ· κι ακόμα γιατί ολοένα διευρύνεται το ενδιαφέρον στο έρευνητικό αυτό πεδίο και της ελληνικής επιστήμης και κυρίως της ξένης, όπου έχουν γίνει ως τώρα σημαντικές μελέτες.

Λουκία Δρούλια